

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (G. Pavliuc)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Popova, S. Caitaz, A. Doga)
instanța de recurs: Sv. Filincova, G. Stratulat, Sv. Novac, I. Druță, Iu. Bejenaru

Î N C H E I E R E

20 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Ion Druță
Judecătorii	Galina Stratulat
	Svetlana Filincova
	Mariana Pitic
	Iurie Bejenaru

examinînd cererea de revizuire depusă de Nazarciuc Anatolia,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nazarciuc Anatolia
împotriva lui Nazarciuc Boris, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția
Drepturilor Copilului sect. Buiucani, mun. Chișinău privind desfacerea căsătoriei și
determinarea domiciliului copilului minor și cererea reconvențională depusă de
Boris Nazarciuc împotriva Anatoliei Nazarciuc cu privire la determinarea
domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere,
împotriva deciziei din 06 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție prin
care s-a respins recursul declarat de Nazarciuc Anatolia,

c o n s t a t ă :

La 27 ianuarie 2012 Nazarciuc Anatolia a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Nazarciuc Boris privind desfacerea căsătoriei și determinarea
domiciliului copilului minor.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că la 24.03.2000 a încheiat
căsătoria cu pîrîtul Nazarciuc Boris, căsătoria fiind înregistrată la OSC Chișinău, cu
nr. de înregistrare XXXXX. Din căsătorie au trei copii minori: XXXXX, YYYYY și
ZZZZZ.

A menționat că motivul desfacerii căsătoriei este comportamentul inadecvat al
pîrîtului față de ea și copiii săi, deseori îi maltratează. Reieșind din situația dificilă
care a creat-o pîrîtul în familie, familia nu poate fi păstrată, a pierdut încrederea că
după divorț pîrîtul îi va acorda ajutor financiar pentru întreținerea copiilor.

A solicitat reclamanta desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului
copiilor minori XXXXX, YYYYY și ZZZZZ cu mama Nazarciuc Anatolia;
dispunerea încasării de la pîrîtul Nazarciuc Boris pensie de întreținere în proporție
de ½ din salariu și toate cîștigurile lunare pentru întreținerea copiilor minori.

La data de 07.08.2012 Nazarciuc Boris a depus cerere reconvențională împotriva Anatoliei Nazarciuc solicitând desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori cu el, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori în cuantum real prevăzut de legislația în vigoare, luând în considerare că Nazarciuc Anatolia nu este încadrată în câmpul muncii.

În motivarea acțiunii a indicat că, viața în comun a eșuat. Pe parcursul a 12 ani dînsul a participat la îngrijirea și educarea copiilor precum și întreținerea familiei din toate punctele de vedere, inclusiv și material. Cu reclamanta nu mai locuiește din 06.02.2012, a fost dat afară din apartament cu copilul minor XXXXX, spunând că nu mai are nevoie de el.

În cadrul judecării pricinii Nazarciuc Anatolia și-a modificat pretențiile, solicitând desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX, YYYYYY cu pîrîtul Nazarciuc Boris, iar ZZZZZZ să fie stabilit domiciliul cu mama Nazarciuc Anatolia, motivînd că, în prezent copii minori XXXXX, YYYYYY, locuiesc împreună cu tatăl său, iar ZZZZZZ locuiește cu dînsa. Copiii manifestă lipsă de respect față de dînsa, în acelaș timp, copilul ZZZZZZ are un atașament profund față de ea, dorește să trăiască împreună. Luînd în considerare defecțiunile natale a lui ZZZZZZ, consideră că doar mama poate avea grijă de el, copilul urmează un tratament medical.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2012 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău acțiunea inițială a fost admisă parțial, iar cea reconvențională integral. S-a dispus desfacerea căsătoriei înregistrată între Nazarciuc Anatolia și Nazarciuc Boris la 24.03.2000. S-a dispus stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX, YYYYYY și ZZZZZZ cu pîrîtul Nazarciuc Boris. S-a dispus încasarea de la Nazarciuc Anatolia în folosul lui Nazarciuc Boris pensia pentru întreținerea copiilor în mărime a cîte 1775 de lei lunar.

La data de 19 noiembrie 2012 Nazarciuc Anatolia a declarat apel împotriva hotărîrii instanței de fond, solicitînd casarea acesteia, în partea în care domiciliul copilului minor Nazarciuc Daniil a fost stabilit la Nazarciuc Boris, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care a stabili domiciliul copilului minor Daniil cu mama Nazarciuc Anatolia și de a respinge pretenția de încasare a pensiei de întreținere de la Nazarciuc Anatolia.

Prin decizia din 28 februarie 2013 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Nazarciuc Anatolia, fiind modificată hotărârea din 15 noiembrie 2012 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău în partea mărimii cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori de la Nazarciuc Anatolia în folosul lui Nazarciuc Boris, micșorînd suma de la 1775 de lei pînă la 800 de lei. În rest hotărârea primei instanțe s-a menținut.

La 21 mai 2013 Nazarciuc Anatolia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe în partea stabilirii domiciliului copilului minor Nazarciuc Daniil și încasarea pensiei de întreținere, cu emiterea unei noi hotărîri prin care domiciliul copilului minor Nazarciuc Daniil să fie stabilit cu ea, și respingerea acțiunii reconvenționale în partea încasării pensiei de întreținere.

Prin decizia din 06 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Nazarciuc Anatolia. S-a menținut decizia din 28 februarie 2013 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă

de Nazarciuc Anatolia împotriva lui Nazarciuc Boris, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani, mun. Chișinău privind desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copilului minor și cererea reconvențională a lui Boris Nazarciuc împotriva lui Nazarciuc Anatolia cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere.

La 20 decembrie 2013 Nazarciuc Anatolia a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 06 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii, casarea deciziei instanței de recurs cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Ca temei pentru declararea cererii de revizuire, Nazarciuc Anatolia a indicat prevederile art. 449 lit. b) și c) CPC.

Prin încheierea din 05 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Nazarciuc Anatolia împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 06 noiembrie 2013.

La 03 ianuarie 2019 Nazarciuc Anatolia a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 06 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii, casarea parțială a deciziei instanței de recurs cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea inițială.

În motivarea cererii de revizuire, invocând prevederile art. 449 lit. b) CPC, revizuenta a prezentat drept circumstanțe noi: copia contractului de muncă nr.73 din 14 martie 2018 și copia certificatului de salarizare prin care se confirmă că are loc de muncă și achită pensia de întreținere a copilului ZZZZZ; copia deciziei Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului Buiucani, mun. Chișinău din 31 iulie 2018, nr.N101/18 și nr.299; copia procesului-verbal nr.28/1 a ședinței din 12 decembrie 2018 în cadrul Echipei Multidisciplinare a Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani, mun. Chișinău prin care s-a examinat situația copilului ZZZZZ; copia certificatului nr.38858 din 28.10.2018 emis de Departamentul de Medicină Urgentă a IMPS SCMC „V.Ignatenco”.

Revizuenta invocând și prevederile art.449 lit.c) CPC a menționat că urmează a fi atras Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana, mun. Chișinău ca intervenient accesoriu de partea reclamantului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.451 alin.(1) CPC cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

Revizuenta ca temei de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. b), c) CPC.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În conformitate cu art. 449 lit. c) CPC, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În interpretarea corectă a prevederilor enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Astfel, revizuenta a prezentat circumstanțe noi cum ar fi copia contractului de muncă nr.73 din 14 martie 2018 și copia certificatului de salarizare prin care se confirmă că are loc de muncă și achită pensia de întreținere a copilului ZZZZZ; copia deciziei Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului Buiucani, mun. Chișinău din 31 iulie 2018, nr.N101/18 și nr.299; copia procesului-verbal nr.28/1 a ședinței din 12 decembrie 2018 în cadrul Echipei Multidisciplinare a Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani, mun. Chișinău prin care s-a examinat situația copilului ZZZZZ; copia certificatului nr.38858 din 28.10.2018 emis de Departamentul de Medicină Urgentă a IMPS SCMC „V.Ignatenco”.

Colegiul conchide că aceste înscrisuri, precum și circumstanțele stabilite prin ele, nu pot fi încadrate în noțiunea prevăzută de art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, deoarece au fost întocmite după pronunțarea deciziei supuse revizuirii. Ținând cont de faptul că înscrisurile enumerate supra nu se încadrează în noțiunea de circumstanțe nou-descoperite, argumentele invocate în suportul revizuirii deciziei nu pot fi reținute, deoarece preținsele circumstanțe invocate de revizuentă nu sunt susceptibile să influențeze soluția instanței de recurs, or, actul de discreție al instanței este acel act, momentul pronunțării al căruia, delimitează perioada de timp în care urmează a fi descoperite anumite circumstanțe noi, întru admiterea unei cereri de revizuire.

Colegiul relevă că, aplicabile speței sunt prevederile art. 61 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul constată că prin revizuirea în sensul declarat se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor justiției, dar anularea unei hotărâri irevocabile, fapt care direct contravine atât dispozițiilor legii naționale, cât și celor internaționale.

Referitor la temeiul prevăzut de lit.c), art.449 Cod de procedură civilă, precum că urmează a fi atras Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana, mun. Chișinău ca intervenient accesoriu de partea reclamantului, Colegiul menționează că revizuenta Nazarciuc Anatolia nu a adus nici un argument pertinent care ar indica la faptul că instanțele au emis hotărârile, revizuirea căror se solicită în speță, cu privire la drepturile persoanei care nu au fost implicată în proces.

Se va reține la caz și incidența art. 447 lit. b) CPC, care indică că sunt în drept să depună cerere de revizuire persoanele care nu au participat la proces, dar care sunt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească.

Pornind de la prevederile acestei norme legale, Colegiul reține că pentru a fi în posibilitatea depunerii cererii de revizuire, solicitantul trebuie să probeze că hotărîrea a cărei revizuire o solicită, îi lezează drepturile sale.

Mai mult, revizuenta considerând că îi sunt încălcate drepturile, nu a fost lipsit de dreptul, prin prisma art. 67 CPC, să intervină în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță dacă hotărîrea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lor, fapt însă nerealizat de aceștia în cadrul examinării cauzei în fond.

Sub acest aspect, circumstanțele descrise de revizuent nu corespund exigențelor art. 449 lit. c) al CPC și nu pot fi admise ca temei de revizuire a încheierii Curții Supreme de Justiție din 16 noiembrie 2017, respectiv, împrejurările invocate de revizuent nu pot influența soluția adoptată.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că prin revizuire se tinde la îndreptarea unor hotărîri greșite, pentru neregularități ce s-au săvîrșit dintr-o împrejurare, neimputabilă instanței, sau dintr-un motiv neimputabil părților – de obicei descoperite ulterior, iar argumentele invocate de revizuentă nu pot fi admise ca temei de revizuire a deciziei din 06 noiembrie 2013.

Mai mult decît atît, revizuirea este o cale de retractare și nu de reformare, în cadrul căreia nu poate fi verificată legalitatea și temeinicia hotărîrii contestate.

În acest sens, instanța de recurs face referire la jurisprudența CEDO care statuează că competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare (cauza Popov-2 contra Moldovei din 06.12.2005, cererea nr.19960/04, § 45).

În acest sens, instanța de recurs face referire la jurisprudența CEDO care statuează că competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare (cauza Popov-2 contra Moldovei din 06.12.2005, cererea nr.19960/04, § 45).

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, motivele invocate în cererile de revizuire nu se încadrează în art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 al. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Nazarciuc Anatolia împotriva deciziei din 06 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție, în cauză civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nazarciuc Anatolia împotriva lui Nazarciuc Boris, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani, mun. Chișinău privind desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copilului minor și cererea reconvențională a lui Boris Nazarciuc către Nazarciuc Anatolia cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Judecătorii

Ion Druță

Galina Stratulat

Svetlana Filincova

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru